

Jednodušší, rychlejší. VZP aktualizovala metodiku pro zařazování zvláště účtovaných materiálů do úhrad

12.8.2024 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Zároveň největší česká zdravotní pojišťovna pracuje na databázi spojující zdravotní výkony se zařazenými ZUMy - dnes totiž nikdo není schopen přesně říci, které ZUMy se řadí k jakým výkonům. Novinky na tomto poli přiblížil Zdravotnickému deníku ředitel Oddělení zdravotnických prostředků VZP Jiří Štěrba.

Od 1. července VZP zaktualizovala metodiku zařazování ZUM do úhrad. Můžete přiblížit, v kterých oblastech jste přistoupili k úpravám?

Ano, je to pravda, naším záměrem bylo více zpřehlednit a zpřesnit podmínky požadované ze strany VZP jak v metodice, tak na webových stránkách. Aktualizace Metodiky ZUM si klade za cíl zpřehlednit pravidla, zrychlit postupy a zjednodušit řadu procesů nejen pro zařazení ZUM do Úhradového katalogu zdravotnických prostředků VZP (ÚK - VZP ZP), ale také pro jejich změnu a navýšení ceny a úhrady. Troufáme si říci, a dosavadní zpětná vazba nám to potvrzuje, že zvýšení srozumitelnosti a zpřehlednění metodiky ocení jak odborníci seznámení s dosavadními postupy, tak odborníci z řad široké veřejnosti, kteří se s tímto dokumentem setkávají prvně.

Konkrétně došlo ke zkrácení lhůt pro hodnocení ZUM, jež disponují srovnatelným ZUMem či jeho předchozí verzí v ÚK VZP - ZP, a to z dosavadních 90 na 75 dnů. Díky proběhlým úpravám dokonce v některých případech může dojít ke zkrácení lhůty hodnocení z dosavadních 160 dnů na 75 dnů, což nám pomůže se více zaměřovat na skutečně inovativní zdravotnické prostředky. Právě podpora vstupu inovativních zdravotnických prostředků na trh je dalším předmětem aktualizované metodiky. Nově je možné při prokázání i mírné inovace získat vyšší úhradu o 10 procent oproti referenčním ZUM, a to bez nutnosti předložení analýzy dopadu do rozpočtu. Jejím předložením je však možné získat úhradu převyšující i oněch 10 procent. Navrhovatelům byl nově také vytvořen návodný postup tvorbu analýzy do rozpočtu.

Aktualizace metodiky s sebou dále přináší snížení byrokratické zátěže pro navrhovatele, například v podobě výrazného zjednodušení dokumentu Strukturovaného podání, který byl o více než polovinu zkrácen.

Chystáte se vydat k metodice ještě nějaké další metodické pokyny, nebo již je na světě vše, co jste plánovali?

Spolu s vydáním aktualizované metodiky došlo ke zveřejnění zcela nových doplňujících metodických pokynů na našich internetových stránkách. Samozřejmě jak metodiku, tak doplňující pokyny nevnímáme jako neměnné, ale naopak je chceme dále kultivovat a průběžně sbíráme podněty pro jejich další zpřehlednění a zjednodušení.

Jak to vypadá se zaváděním hodnocením zdravotnických technologií (HTA) u ZUM?

Naší vizí je aplikovat postupy HTA dle světových/evropských standardů, jako je Joint HTA. HTA u ZUM v našem prostředí však není otázkou pouze zařazování ZUM do úhrad, ale je třeba ho řešit již komplexně při vzniku nového zdravotního výkonu. Jsme rádi, že v tomto duchu již na náš podnět

probíhá diskuze v rámci pracovní skupiny na ministerstvu zdravotnictví. Nicméně aktuálně je v rámci hodnocení zdravotnických prostředků použita pouze Analýza dopadu do rozpočtu, což je takovým jednoduchým krokem pro další zavádění standardů HTA. V oblasti zdravotnických prostředků je HTA totiž téměř samostatná disciplína, po celém světě se obecně naráží na stejné problémy, které plynou z použití metod HTA pro hodnocení zdravotnických prostředků, a to konkrétně nedostatek důkazů, rychlé a inkrementální inovace zdravotnických prostředků, omezené využití ukazatele QALY (quality-adjusted life year čili rok života v závislosti na jeho kvalitě s tím, že 1 QALY je rok života při perfektním zdravotním stavu) a tak dále.

S kým jste na úpravě metodiky a dalších materiálech spolupracovali?

Na Odboru zdravotnických prostředků jsme vycházeli jak z vlastních zkušeností, které s sebou přinášela práce se stovkami návrhů, tak jsme naslouchali podnětům přicházejícím ať už od jednotlivých navrhovatelů, nebo zástupců průmyslu. Konzultace probíhaly s kolegy ze Svazu zdravotních pojišťoven ČR a po odborné stránce nám byla a stále je partnerem také Česká farmakoekonomická společnost.

Jak se metodika zařazování ZUM do úhrad za dobu svého fungování osvědčuje?

Jsme rádi, že se nám za poslední rok podařilo výrazně posunout systém zařazování ZUM kupředu a dohnat tak resty let minulých, ať už se jedná o podávání návrhů elektronickou formou, přijímání návrhů každý den (nikoliv dvakrát do roka) a stanovení pravidel určování úhrad. Již od počátku Metodiky ZUM jsme dávali najevo, že metodiku nevnímáme jako rigidní dokument, ale že pracovat na ní budeme kontinuálně a stále se budeme snažit kultivovat tento systém, čehož je důkazem dnešní aktualizovaná metodika.

Loni jste uvedl, že VZP bude aspirovat na referencování cen ze strany SÚKL, jak to v tomto ohledu vypadá?

V této oblasti bohužel i nadále zůstává tzv. status quo. Tedy k žádnému dalšímu posunu nedošlo, avšak v rámci našich standardních činností provádíme referencování cen standardně, nicméně i nadále pracujeme na zákonném ukotvení.

Diskutujete o možnosti stanovení nákladových stropů, které by určily hranici ochoty platit u srovnatelných zdravotnických prostředků, zdravotnických prostředků s dílčí inovací a zdravotnických prostředků se zásadní inovací?

Diskuze probíhá zejména v rámci srovnatelných zdravotnických prostředků, kdy jsme již od odborných společností obdrželi návrhy na vytvoření skupin zaměnitelných. A ano, naším cílem je postupně po zavedení dalších procesů z oblasti HTA diskutovat i zavedení hranice ochoty platit.

Jaké plány máte v oblasti zařazování ZUM do úhrad do budoucna?

Aktuálně pracujeme na databázi spojující zdravotní výkony se zařazenými ZUMy. Nikdo v dnešní době není schopen přesně říci, které ZUMy se řadí k určitým zdravotním výkonům a naopak. Právě taková databáze by výrazně pomohla jak zdravotním pojišťovnám, poskytovatelům zdravotní péče, tak i firmám. Jak jsem již uvedl, pracujeme s odbornými společnostmi na vzniku skupiny zaměnitelných prostředků a dále chceme v novém roce aplikovat nové postupy HTA a navázat tak na celoevropské standardy. Současně bychom rádi, podobně jako tomu u je zdravotnických prostředků hrazených na poukaz, zakotvili ZUMy do legislativní podoby.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/jednodussi-rychlejsi-vzp-aktualizovala-metodiku-pro-zarazovani-zv>

[last-uctovanych-materialu-do-uhrad](#)